

BETÆNKNING**Afgivet af Erhvervsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til EM17 at fremsætte ændringsforslag til Inatsisartutlov nr. 2 af 15. maj 2014 om arbejdsmarkedsydelse, således, at der ikke foretages modregning af modtagers arbejdsmarkedsydelse ved 2 på hinanden efterfølgende arbejdsdage i en udbetalingsperiode på 14 dage.

(Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Erhvervsudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Siverth K. Heilmann, Atassut, formand

Inatsisartutmedlem Sara Olsvig Inuit Ataqatigiit, næstformand

Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne

Inatsisartutmedlem Suka K. Frederiksen, Siumut

Inatsisartutmedlem Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen d. 12. maj 2016 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Forslaget indebærer, at Naalakkersuisut vil blive pålagt at fremsætte ændringsforslag til Inatsisartutlov nr. 2 af 15. maj 2014 om arbejdsmarkedsydelse, således, at der ikke foretages modregning af modtagers arbejdsmarkedsydelse ved 2 på hinanden efterfølgende arbejdsdage i en udbetalingsperiode på 14 dage. Ændringsforslaget skal fremsættes til EM2017.

Det er forslagsstillerens holdning, at såfremt nærværende forslag bliver vedtaget, vil folk på offentlig hjælp blive mere motiverede til f.eks. at tage vikarjobs eller andet arbejde, og mere motiverede til at søge faste jobs eftersom de erfarer en direkte økonomisk gevinst.

2. Udvalgets behandling af forslaget

Som Naalakkersuisut oplyste i svarnotatet til nærværende forslag, blev der ved vedtagelsen af Inatsisartutlov nr. 2 af 15. maj 2014 om Arbejdsmarkedsydelse (FM2014/127), jf. § 9 stk. 4, indført en mulighed for at modtage vikarjobs, som kommunerne kan anvise uden modtagere af arbejdsmarkedsydelsen mister retten til ydelsen, hvis de er kortvarigt i arbejde.

Det var Naalakkersuisuts forventning, at bestemmelsen ville føre til, at folk nemmere vil kunne få vikarjobs. Det var også forventningen, at motivationen til at tage de jobs, som kan anvises af kommunerne, blev større. Det fremgår af lovbemærkningerne, at der som ”enkelte dage” skal forstås op til 5 dage.

For den enkelte indebar bestemmelsen, at der skete en reduktion i arbejdsmarkedsydelsen i de dage, hvor der er løn indtægt, uden dog at retten til efterfølgende at modtage arbejdsmarkedsydelsen blev tabt. Det fremgår af bestemmelsen, at alt efter hvad der er mest gunstigt for modtageren af arbejdsmarkedsydelsen, kan vedkommende vælge at få reduceret arbejdsmarkedsydelsen med: 1) det antal dage, hvor der har været lønindtægt, eller 2) med det udbetalte beløb.

Umiddelbart forstår udvalget denne bestemmelse sådan, at borgeren selv kan vælge om vedkommende vil beholde sin vikarløn, men trækkes for 8 timer á standardydelsen i henhold til § 14 i samme lov, eller vælge at modtage arbejdsmarkedsydelsen og blive trukket for sin vikarløn. Det må forventes at den enkelte vil vælge det alternativ der er mest økonomisk hensigtsmæssigt for vedkommende.

Det synes ikke, at der i lovgivningsarbejdet er problematiseret, hvor ofte man kan tage sådanne vikarjobs á op til 5 dage i løbet af de sammenlagt 15 uger, man kan få arbejdsmarkedsydelse. Der synes således i den nuværende ordning at være indbygget økonomiske incitamenter for den enkelte for at påtage sig vikariater.

Det var også et enigt daværende Erhvervsudvalg, der støttede op om lovforslaget. Erhvervsudvalget fandt desuden, at bestemmelsen vil være med til at sikre, at flere borgere bedre kunne fastholde en tilknytning til arbejdsmarkedet.

2.1 Forslagets mulige økonomiske incitament

Udvalget forstår at forslagsstilleren til nærværende forslag bruger samme argumentation. Efter nærværende forslag vil en person, der har fået vikarjob i den periode, hvor vedkommende modtager arbejdsmarkedsydelse, kunne beholde optjent 2 dages vikarløn oveni arbejdsmarkedsydelsen.

Eftersom der er mulighed for at modtage arbejdsmarkedsydelse i 15 uger, betyder det, at vedkommende, såfremt nærværende forslag vedtages, vil kunne få vikarjobs 6,5 gange á 2 dages varighed, og samtidig modtage arbejdsmarkedsydelse.

Vedtages forslaget af Inatsisartut vil det betyde, at samfundet muligvis kan påføres merudgifter for op til 13 dages arbejdsmarkedsydelse i løbet af en modtagelses periode på 15 uger i et arbejdsmarkedsydelsesforløb.

Udvalget kan godt se, at der vil være endnu større økonomisk incitament for den enkelte at finde vikarjobs i den periode, hvor man modtager arbejdsmarkedsydelse. I sin begrundelse anfører forslagsstilleren under afsnittet om de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, at der er foretaget beregninger af den gevinst samfundet opnår ved at en arbejdsløs kommer i arbejde. Det fremgår af samme afsnit, at når en ledig kommer i beskæftigelse, gavner det både de offentlige finanser via skatteindtægter og sparede overførsler. Nærværende forslag vil ikke nødvendigvis kun medføre sparede sociale overførsler. Mulige merudgifterne vil afhænge af den foreslåede ordnings konkret benyttelse og administration.

I sit svarnotat til nærværende forslag udtrykker Naalakkersuisut, den anskuelse, at der i forbindelse med modtagelser af sociale ydelser fra det offentlige, ikke samtidigt bør være mulighed for at modtage en lønindtægt i den samme periode. Naalakkersuisut nævner dog i svarnotatet, at et arbejde på en revision af lovgivningen til forårssamlingen 2017 er igangsat. Udvalget ønsker derfor at få oplyst, hvordan nærværende problemstilling vil blive berørt af dette arbejde med ny lovgivning. Herunder om Naalakkersuisut overvejer at indlægge yderligere økonomiske incitament og fordele ved at påtage sig vikariater under et arbejdsmarkedsydelses forløb.

3. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse. Udvalget har noteret sig, at forslaget er udarbejdet i en overensstemmelse hermed. Forslagsstilleren har i overensstemmelse hermed beskrevet og sandsynliggjort forslagens mulige afledte økonomiske konsekvenser.

4. Udvalgets indstillinger

Et flertal bestående af repræsentanterne fra Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut indstiller forslaget til vedtagelse.

Et mindretal bestående af repræsentanten fra Demokraterne indstiller med nedenstående bemærkninger forslaget til forkastelse:

Demokraterne mener, at der er andre og bedre muligheder for at motivere arbejdsløse til at tage et arbejde. Det kunne for eksempel være at indføre en form for beskæftigelsesfradrag eller ved at sænke indkomstkatten. Det kunne også være ved at tilpasse de sociale ydelser, så det blev mere attraktivt at tage et lønnet arbejde.

Set med Demokraternes øjne er der nemlig ingen tvivl om, at det er nødvendigt at gøre det langt mere attraktivt at have et arbejde frem for at være på sociale ydelser.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Siverth K Heilmann
Formand

Sara Olsvig
Næstformand

Justus Hansen

Suka K Frederiksen

Múte B. Egede